

ÎNCHEIERE

24 ianuarie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Oxana Parfeni

Aliona Donos

Diana Stănilă

examinând chestiunea privind strămutarea cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului, restabilirea dreptului încălcat, încasarea venitului ratat și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică,

c o n s t a t ă :

La 26 august 2022, Nicolae Daniliuc a depus cerere de chemare în judecată împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova, solicitând constatarea încălcării dreptului la examinare a plângerii penale din 05 februarie 2021 în strictă corespundere cu prevederile articolelor 19, 254, 274, 313, 437-451 din Codul de procedură penală, repararea prejudiciului material direct în sumă de 225 287,11 de lei, suma de 368 562 048 de lei, cu titlu de venit ratat, suma de 440 000 de euro, cu titlu de prejudiciu moral, care a intenționat să-l solicite în cadrul cauzei penale pe care Procurorul General al R. Moldova urma să o intenteze în privința administrației Primăriei Văratice, r-nul Rîșcani și în privința judecătorilor Zinaida Talpalaru, Victoria Sîrbu, Virgiliu Bhnaci și Dorin Dulghieru, Ala Cobăneanu, Dumitru Mardari, Mariana Pitic și prejudiciul moral de 50 000 de euro, cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea plângerii penale din 05 februarie 2021, și suma de 10 000 de lei, cu titlu de asistență juridică (f. d. 2-13).

Prin încheierea protocolară din 19 ianuarie 2023 a fost atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova (f. d. 46).

Prin hotărârea din 26 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată (f. d. 122, 127-131).

La 24 mai 2023, Nicolae Daniliuc a declarat apel nemotivat, împotriva hotărârii din 26 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, iar la 31 iulie 2023 a declarat apel motivat, solicitând admiterea apelului, casarea integrală a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de admitere a pretențiilor (f. d. 125-126, 139-141).

Prin încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a dispus ridicarea cauzei de la examinare în ordine de apel, cu remiterea la Curtea Supremă de Justiție, pentru soluționarea posibilității strămutării într-o altă instanță egală în grad, în temeiul art.43 alin. (2) lit. f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă (f. d. 146-148).

Studiind materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a remite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel, din motivele ce succed.

Cauza civilă se află pe rolul Curții de Apel Chișinău, pentru examinarea apelului declarat de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 26 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

În temeiul art. 43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă, indicat în încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, instanța strămută cauza la o altă instanță dacă există bănuiele că nepărtinirea judecătorilor ar putea fi știrbită de circumstanțele cauzei sau de calitatea participanților la proces.

Potrivit art. 43 alin. (4) din Codul de Procedură Civilă, strămutarea cauzei în cazurile prevăzute la alin. (2) lit. d), e), f) și g) se efectuează de către instanța ierarhic superioară, a cărei încheiere nu se supune niciunei căi de atac.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, temeiul de strămutare a cauzei reglementat de art. 43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă, constituie un mijloc de asigurare a imparțialității judecătorilor la soluționarea unei cauze civile.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că cele indicate în încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, nu cad sub incidența prevederilor art. 43 alin.(2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la concluziile instanței de apel indicate în motivarea încheierii din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău cu privire la strămutarea cauzei la o altă instanță de judecată egală în grad, precum că pretențiile înaintate de reclamant se referă la o cauză examinată anterior, de către judecătorii Curții de Apel Chișinău, Victoria Sîrbu, Virgiliu Buhnaci și Dorin Dulghieru, nu poate constitui temei pentru strămutarea cauzei în sensul art.43 alin. (2) lit. f) din Codul de procedură civilă.

Materialele cauzei atestă faptul că prin intermediul Programului Integrat de Gestionare a Dosarelor (PIGD), apelul declarat de Nicolae Daniliuc împotriva hotărârii din 26 aprilie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Finanțelor al Republicii

Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului, restabilirea dreptului încălcat, încasarea venitului ratat și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, la 05 iulie 2023, a fost repartizat judecătorului-raportor Angela Braga, care face parte din completul de judecată în următoarea componență: Ana Panov, președinte și Viorica Mihaila, judecător (f. d. 134).

Prin urmare, judecătorii vizați în încheierea din 15 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău nu fac parte din completul de judecată investit cu examinarea prezentei cauzei.

În ceea ce vizează concluziile cu privire la existența îndoielilor în privința imparțialității și obiectivitatea judecătorilor din cadrul Curții de Apel Chișinău, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, judecătorii, din esența statutului lor, iau decizii independente și imparțiale.

Conform art. 1 alin. (3) și (4) din Legea nr. 544 din 20 iulie 1995 cu privire la statutul judecătorului, judecătorii instanțelor judecătorești sînt independenți, imparțiali și inamovibili și se supun numai legii. Judecătorii iau decizii în mod independent și imparțial și acționează fără nici un fel de restricții, influențe, presiuni, amenințări sau intervenții, directe sau indirecte, din partea oricărei autorități, inclusiv judiciare. Organizarea ierarhică a jurisdicțiilor nu poate aduce atingere independenței individuale a judecătorului.

În acest sens, articolul 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale cere instanței, să fie imparțială. Imparțialitatea, în mod normal, denotă absența prejudecății sau părtinirii, existența sau absența acesteia putînd fi probată în diferite moduri.

Astfel, Curtea Europeană a Drepturilor Omului face distincție între o abordare subiectivă, adică încercarea de a constata convingerea personală sau interesul unui judecător într-o anumită cauză și o abordare obiectivă, determinarea dacă el a oferit garanții suficiente pentru a exclude orice îndoială legitimă în acest sens.

În situația în care într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor care pretind că acesta nu este imparțial este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată.

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție va respinge chestiunea privind strămutare a cauzei de la Curtea de Apel Chișinău la o altă instanță de judecată egală în grad, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel.

În conformitate cu art. 43 alin. (2) lit. f), alin. (4), art. 269-270 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Nicolae Daniliuc împotriva Guvernului Republicii Moldova, Procuraturii Generale a Republicii Moldova, Consiliului Superior al Magistraturii, Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al

Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la examinarea plângerii penale, repararea prejudiciului material și moral cauzat prin încălcarea dreptului, restabilirea dreptului încălcat, încasarea venitului ratat și compensarea cheltuielilor pentru asistență juridică, se remite la Curtea de Apel Chișinău, pentru examinare în ordine de apel.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Aliona Donos

Diana Stănilă